HAZRETİ HADÎCE-TÜL KÜBRÂ

Peygamberimizin ilk hanımı, ilk îmân eden hür kadın, mü'minlerin annelerinden. Kureyş kabilesinin kibar ve asil bir ailesine mensûbtur. Babasının adı Hüveylîd, annesinin ki Fâtımadır. Nesebi Hadîce binti Hüveylid bin Esad bin Abd-ül-uzza bin Kusay bin Kilâb bin Mürre bin Ka'b bin Lüey bin Galib idi. Nesebi Peygamber efendimiz (aleyhisselâm) ile baba tarafından Kusay, anne tarafından Lüey sulâlesiyle birleşmektedir; Cahiliye devrinde lakabı Tâhire idi. Doğum târihi kesin olarak bilinmemektedir.

Hazreti Hadîce'nin ilmi, malı, şerefi, iffeti ve edebi pek fazla idi. Ticâret ile uğraşan, devrin, büyük tüccârlarındandı. Memurları, kâtibleri ve köleleri vardı. Ticâreti adamları veya ortaklık sûretiyle yapardı. Hazreti Hadîce, Hazreti Muhammed'in üstün ahlâk vasıflarını ve "emin" lakabına itimad ederek, herkesten daha fazla ücret vermek vâ'dıyla O'nu Şam ticâret kâfilesine kattı. Hazreti Muhammed'in, yanına kölesi Meysere'yi de verdi. Şam ticâret seferi üç ay sürdü. Bu sefer esnasında Hazreti Muhammed'in şahsında harikulade haller görüldü. Seferde O'nu gölgeleyen bir bulutun ve kuş şekline giren iki meleğin devamlı üzerinde bulunması, yolda yürüyemiyecek derecede yorulup, kervandan geri kalan iki devenin ayaklarını eliyle sığmasından sonra, develerin birden süratlenmesi, Busra'daki Manastır yanındaki kuru ağacın altına oturmasıyla yeşermesi ve rahib Nastura'nın yemînle Hazreti Muhammed'in son peygamber olduğunu müjdelemesi, Busra Pazarı'nda Yahudi ile pazarlık esnasında Meysere'nin Peygamberlik vasıflarını teşhis etmesi halleri meydana geldi. Seferden dönüşte Hazreti Hadîce'ye Hazreti Muhammed'in bu hallerini akrabası Zübeyr ve kölesi Meysere bir bir anlattılar. Hazreti Hadîce, anlatılanlar, mallarını satmak üzere teslim ettiği Hazreti Muhammed'in bereketiyle iyi kâr etmesi ve bunlardan ziyade kervanı karşıladığı sırada Hazreti Muhammed'i gölgeleyen iki meleği bizzat görmesinden çok etkilendi. Daha önce gördüğü bir rüyası da gökten inen ayın, koynuna girip koltuğundan çıkarak bütün âlemi aydınlatması idi. Hazreti Hadîce, bu halleri, putlara tapmayıp, Hıristiyan olan, Tevrat ve İncîl'i okumasını bilen,

bölgenin iyi tanınmış şâir ve bilginlerinden amcasıoğlu Varaka bin Nevfel'e anlattı. Varaka bin Nevfel rüyayı "Âhir zaman peygamberi vücûda gelmiştir. Sen O'nun hanımı olursun. Senin zamanında O'na vahiy gelir. O'nun dîni bütün âlemi doldurur. Sen O'na en önce îmân eden olursun. O peygamber Kureyş kabilesinin Haşimoğulları kolundan olacak..." diye tâbir edip, hallerini de hayretle şöyle anlattı: "Bu söylediklerinden anlaşılıyor ki, şüphesiz Muhammed bu ümmetin peygamberi olacak. Ben, zaten bu ümmetten bir peygamber çıkacağını biliyor ve O'nu bekliyordum. Bu zaman O'nun tam zamanıdır." deyince Hazreti Hadîce'nin sevgi ve itimadı daha da arttı. Bu esnada kırk yaşında olup, dul idi. Hazreti Muhammed ise yirmibeş yaşında idi. İki taraftan elçiler Hazreti Muhammed ile Hazreti Hadîce'nin evlenmesini kararlaştırdılar. Nikâh meclisi Hazreti Hadîce'nin evinde kuruldu. Ebû Talib ve Varaka bin Nevfel tarafından takdim konuşmaları yapıldı. Nikâhı Varaka bin Nevfel kıydı. Kureyş kabilesinin ileri gelenleri de nikâh şahidi olarak bulundular, Hazreti Hadîce'nin Peygamber efendimizle olan bu evliliğinden dört kızı ve iki oğlu olmak üzere altı çocuğu oldu. Kızlarının adları Zeynep, Rukiyye, Ümmü Gülsüm, Fâtıma, erkekleri ise, Kâsım ve Abdullah'tı. Kâsım'dan dolayı Resûlullah'a (Ebü'l-Kâsım) denildi. Nübüvvetden önce Mekke'de dünyâya geldi! Onyedi aylık iken vefât etti. Hadîce-tül-Kübra'dan (radıyallahü anha) olan son çocuk Abdullah'tır. Nübüvvetten sonra doğup memede iken vefât etti. Tayyib ve Tahir de denilir. Abdullah vefât edince, Âs bin Vâil (Muhammed ebter oldu) yani soyu kesildi dedi. Kevser suresi gelerek, Âs kâfirine Allahü teâlâ cevab verdi.

Hazreti Muhammede (aleyhisselâm) Cebrâil (aleyhisselâm) ilk vahyi getirip, Peygamber olduğunu bildirince, bunu ilk Hazreti Hadîce'ye söyledi. Hazreti Hadîce; "Biliyorum ki, sen doğru sözlüsün. Emânete riâyet edersin.. Güzel huylu ve iyi ahlâklısın... Senin bu ümmetin peygamberi olacağını umarım" dedi. Muhammed'in (aleyhisselâm) bildirdiklerine hiç tereddüt etmeden hemen îmân ederek inanan ilk hür kadın oldu. Kâfirlerin inatlıkları, alay ve eziyetlerine karşı, Resûlullah'a gayret ve teselli verirdi. Bütün malını, mülkünü O'nun uğruna feda etti. Resûllullah'a (aleyhisselâm

) yirmidört sene hiç incitmeden sadâkatle hizmet etti. O'nu bir kerre bile üzmedi. Hazreti Hadîce altmışbeş yaşında Hicret'ten üç sene önce (m. 619) Ramazan ayı başında Mekke'de vefât eti. Hacun mezarlığında defn edildi. Muhammed (aleyhisselâm) Hazreti Hadîce'nin vefâtına çok üzüldü. Bundan dolayı bu seneye üzüntü, keder yılı mânâsında "Senet-ül-Hüzn" denildi.

Siyer, târih, menkıbe ve çeşitli kitaplar Hazreti Hadîce hakkında çok ve pek kıymetli bilgiler verir. Hazreti Hadîce, Peygamber efendimize, evlâdına, müslümanlara ve insanlara çok şefkatliydi. Ev işlerini iyi bilip, mükemmel iş görürdü. Peygamberimiz (aleyhisselâm) bu husûsta O'nun için "Hem çocuk annesi hem de ev işi tanzim eden hatun"buyurdu. Peygamberimize (aleyhisselâm) karşı çok hürmetkar idi. Ne buyurursa itiraz etmeden kabûl ederdi. Bu her zaman böyle oldu. Resûlullah da (aleyhisselâm) onu her zaman medh ederdi. Hatta bir gün yine O'nu medh ederken, Hazreti Âişe dayanamayıp, "Cenâb-ı Hak size daha iyisini verdi" dedi. Resûlullah (aleyhisselâm) "Hayır, ondan iyisi verilmedi. Herkes bana yalancı dediği günlerde, o bana inandı. Herkes bana eziyet verirken, O bana yâr oldu. Üzüntülerimi giderdi." buyurdu. Hazreti Hadîce hayattayken, Peygamberimiz başka bir kadınla evlenmedi. O'nun akrabalarını gördüğü zaman hemen ayağa kalkar, onları karşılar ve yanlarına oturturdu. Eline mal geçtiğinde, onları unutmaz, hemen hediye göndererek, unutmadığını hatırladığını belirtirdi. Peygamberimiz yine onun ve diğer üstün hatunlar hakkında buyurdu: "Dört hatunun faziletleri bütün dünyâ hatunlarının faziletlerinden üstündür. Meryem binti İmrân, Firavn'ın îmân etmiş hanımı Asiye, Hatice binti Hüveylid ve Fâtıma binti Muhammed."Peygamberimize vahiy gelmesinden sonra idi. Müşrik Araplar, Resûlullah'a (aleyhisselâm) pek düşmandılar. Hazreti Hadîce Resûlullah'ı (aleyhisselâm) devamlı koruyup, aramaktaydı. Peygamberimiz dışarıdayken, onu aramak için çıkmıştı. Hazreti Cebrâil (aleyhisselâm) bir insan kıyâfetinde Hazreti Hadîce'ye göründü. Hazreti Hadîce O'na Peygamberimizi sormak istediyse de, düşmanlardan olma ihtimâlini hesaba katarak sormayıp, geri eve döndü. Peygamberimizi evde görünce, hâdiseyi O'na anlattı.

Peygamberimiz (aleyhisselâm) buyurdu ki: “Senin gördüğün ve beni sormak istediğin o zâtın kim olduğunu biliyor musun? O, Cebrâil “Aleyhisselâm” idi. O’nun selâmını sana bildirmemi söyledi. Şunu da sana bildirmemi söyledi ki, Cennette senin için incilerden yapılmış bir bina hazırlanmıştır. Tabii orada böyle üzüntülü, sıkıntılı ve zahmetli, külfetli şeyler bulunmayacaktır.”

---

1) Tabakât-ı İbn-i Sa’d cild-8, sh. 14, 52
2) El-İsâbe cild-4, sh. 281
3) El-İstiâb cild-4, sh. 279
4) Mevâhib-i ledünniyye cild-1, sh. 36, 214
5) Eshâb-ı Kirâm sh. 229
6) El-A’lâm cild-2, sh. 302
7) Ed-Dürr-ül-mensûr sh. 180
8) Târîh-ül-hamîs cild-1, sh. 301
9) Tam İlmihâl Se’âdet-i Ebediyye sh. 1008